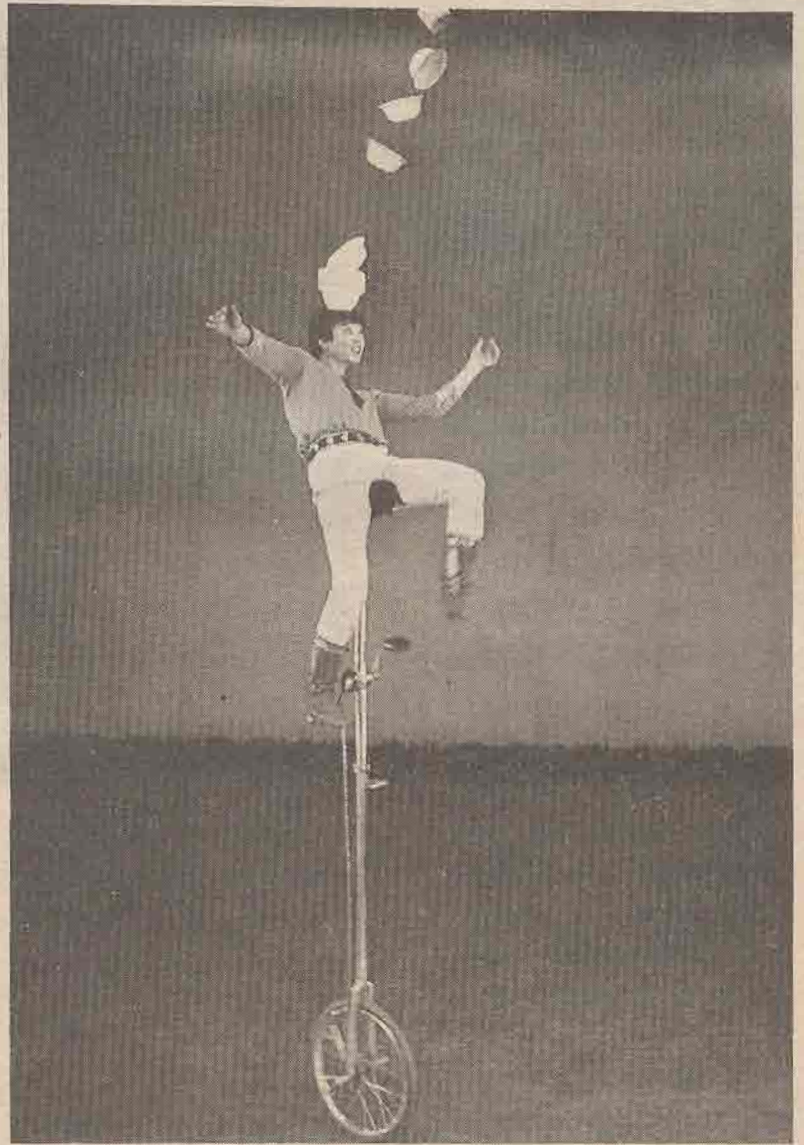

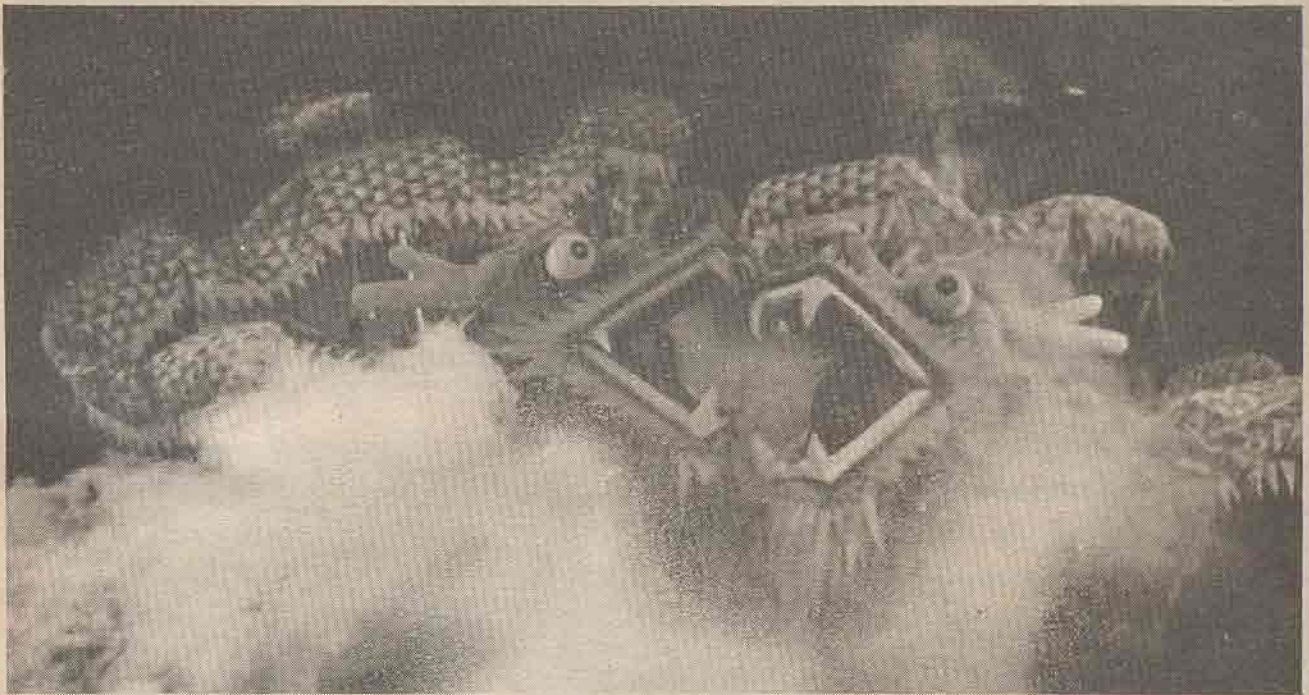
เล่นหยางกายกรรมระดับ ๑ ของโลก...ที่ปัตตานี

เฉลิม มากนวด

เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๓๐ เวลา ๑๕.๐๐ น. คณะกายกรรมเล่นหยาง จากสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งเป็นคณะกายกรรมที่มีชื่อเสียงระดับหนึ่งของโลก เคยได้รับเหรียญทองจากการแสดงกายกรรมนานาชาติครั้งที่ ๖ ณ นครปารีส ประเทศฝรั่งเศส เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้มาแสดงที่อิมเนเซียม สนามกีฬากลางจังหวัดปัตตานี ตามคำเชิญของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อเป็นการฉลองครบรอบ ๒๐ ปี ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อหารายได้เข้ากองทุนพัฒนามหาวิทยาลัยและเพื่อเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยและเปิดโอกาสให้เยาวชน, ประชาชนภาคใต้ได้มีโอกาสชมกายกรรมระดับโลกอย่างทั่วถึง ก่อนหน้านั้น คณะกายกรรมชุดนี้ได้แสดงที่หาดใหญ่ ระหว่างวันที่ ๒๓ มีนาคม-๕ เมษายน ๒๕๓๐ และแสดงที่ภูเก็ตระหว่างวันที่ ๘-๑๓ เมษายน ๒๕๓๐ และแสดงที่ปัตตานีระหว่างวันที่ ๑๖-๑๘ เมษายน ๒๕๓๐ วันนี้ (๑๖ เมษายน ๒๕๓๐) เป็นรอบแรกที่เปิดการแสดงที่จังหวัดปัตตานี

การแสดงชุดรินน้ำชากลางหาว เป็นชุดที่ได้รับรางวัลเหรียญทอง จากการแสดงกายกรรมนานาชาติ ครั้งที่ ๖ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ปี พ.ศ. ๒๕๒๖

การแสดงชุดมังกรทะยานฟ้า

ก่อนเริ่มการแสดง อาจารย์ **บัญญัติ ยวนแหล** รองอธิการบดี วิทยาเขตปัตตานีกล่าวรายงาน นายวิโรจน์ ราชรักษ์ ผู้ว่าราชการ จังหวัดปัตตานีกล่าวต้อนรับ ทูตวัฒนธรรมของสาธารณรัฐประชาชนจีนกล่าวตอบ (โดยมีอาจารย์ **วิชัย พิพัฒนานุกฤษฎ์** และ **คุณ ชูจิน** เป็นล่าม, อาจารย์พุทธชาติ ธนัญชยานนท์เป็นพิธีกร) ด้วยสุนทรพจน์ที่จับใจท่ามกลางแขกผู้มีเกียรติ เช่น ดร.ผาสุข กุลละวณิชย์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คุณสายไหม โกวิทยานายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีและผู้ชมเต็มอิมเนเซียม เพลงชาติไทย เพลงชาติจีนก้องกระหึ่มขึ้นขณะที่ธงชาติไทย-จีน โบกสะบัดอย่างสวยงาม แล้วการแสดงเริ่มขึ้นจากชุดแรกถึงชุดสุดท้ายถึง ๑๘ ชุดสร้างความตื่นตาประทับใจแก่ผู้ชม

เสียงปรบมือด้วยความชื่นชมก้องกังวานครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อบันทึกไว้ว่าในรอบ ๒๐ ปี ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้มีกิจกรรมระดับ ๑ ของโลก มาร่วมเฉลิมฉลองแสดงความยินดีกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานีด้วย ผมจึงได้สัมภาษณ์ **คุณเจี๋ย ซือ ฮุย** หัวหน้าคณะกายกรรมเล่นหยางผ่านล่าม **คุณ ชูจิน** ผู้ประกาศของสถานีวิทยุกระจายเสียง กรุงเทพถึง ภาคภาษาไทย โดยมีอาจารย์สมชาย แซ่ฮ้อ ผศ. ผดุงยศ ดวงมาลา ร่วมสนทนาด้วยต่อไปนี้เป็นบทสรุปเรียงจากคำสัมภาษณ์

ประวัติความเป็นมาของ

กายกรรม การแสดงกายกรรมเป็นศิลปะที่ดัดแปลงมาจากชีวิตประจำวันเราจะสังเกตได้จากอุป-

กรณ์การแสดงเป็นพวกเครื่องใช้ใน ชีวิตประจำวันเช่น จาน ชาม เมื่อเขาออกไปทำงานตามไร่นา นำอาหารไปรับประทาน เมื่อพักผ่อนก็จะโยนจานชามเล่นเพื่อความเพลิดเพลิน ต่อมาก็พัฒนามาเป็นกายกรรมโดยประสมประสานกับศิลปะด้านอื่น ๆ เช่น กีฬา ยิมนาสติก จั๋ว ละคร และการแสดงพื้นบ้าน แม้ว่ากายกรรมจะมีพื้นฐานจากชีวิตประจำวัน แต่ก็มีศิลปะสูงกว่าชีวิตประจำวัน

ถ้าดูหลักฐานทางประวัติศาสตร์กายกรรมมีมาประมาณ ๒,๐๐๐ ปีมาแล้ว ก่อนสมัยราชวงศ์จีนคือ ก่อนคริสต์ศักราช ๒๒๑ มีบันทึกว่ามีกายกรรมแล้ว กายกรรมเป็นศิลปะการแสดงภายในราชสำนักจักรพรรดิฮั่น เกย์จัดแสดงกายกรรมเพื่อต้อนรับทูตจาก

ประเทศต่าง ๆ

แต่ก่อนการแสดงกายกรรม
ไม่มีการจัดแสดงเป็นคณะเหมือน
เดี๋ยวนี้ มักจัดเป็นกลุ่มเล็ก ๆ
แสดงเร่ร่อนไป กายกรรมยุคแรก
จึงเป็นศิลปะเร่ร่อน หลังจาก
ประเทศจีนสถาปนาแล้ว รัฐบาล
จีนจึงจัดให้ศิลปินเร่ร่อนรวมเข้าเป็น
คณะ โดยรัฐให้การสนับสนุน

ความเป็นมาของคณะ

กายกรรมเส้นหยาง คณะกาย-
กรรมเส้นหยาง จัดตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.
๑๕๕๑ โดยเริ่มจากคณะละครสัตว์
๓ กลุ่มมารวมกัน มีผู้แสดง ๓๗
คน จนปัจจุบันมีผู้แสดงถึง ๒๐๐
กว่าคน แบ่งเป็น ๓ ทีม ทีมที่มานี้
เป็นคณะที่ ๑ คณะนี้เคยไปแสดง
ในประเทศต่าง ๆ มาแล้วกว่า ๔๐
ประเทศ ทั้งยุโรป อเมริกา ในปี
๑๙๕๓ การแสดงชุดรินน้ำจากกลาง
ทาวได้รับเหรียญทองจากนาย
เทศมนตรีนครปารีส ประเทศฝรั่ง
เศส (ผู้แสดงคือ เกาจิง อายุ ๒๓
ปี)

หลักการฝึกกายกรรม

การรับน้ำหนักเข้าในคณะกายกรรม
จะดูบุคลิกภาพ โดยเฉพาะแข่งขา
ว่าเข้ามาตรฐานที่จะฝึกได้หรือไม่
คือมาดูความถนัดว่า แต่ละคน
มีความสามารถพิเศษด้านใด
เช่น การใช้มือหรือการใช้เท้าหรือ
ได้ลวด ซึ่งยากง่ายไม่เหมือนกัน
ครูฝึกจะดูว่า เขาสนใจอะไรชุดใด
ต่อไปดูความพร้อมทั้งร่างกายและ
จิตใจว่าพร้อมที่จะฝึกชุดนี้หรือเปล่า
การชอบอย่างเดียวไม่เพียงพอ
ต้องมีความพร้อมและความอดสาหัส
ในการฝึกด้วย

การฝึกแต่ละชุด จะเริ่มจาก
ทำพื้นฐานก่อน นักกายกรรม
ทุกคนจะต้องตีลังกาเป็น ทกสูงเป็น
แล้วถึงทำพื้นฐานของแต่ละชุด
ซึ่งไม่เหมือนกันเช่น “ชุดลาว
หย่อนคนตึง” ทำพื้นฐานคือเดิน
บนลวดหย่อนไม่น้อยกว่า ๒๐๐
ครั้ง จนสามารถตีลังกาทกสูงบน
ลวดได้ (ผู้แสดงคือ ต้าอี่จิ้น)
“ชุดสาวเจ้าเวหา” ทำพื้นฐานอยู่ที่
การหมุนตัวและต้องวิดพื้นหรือวิด
น้ำได้ไม่น้อยกว่า ๓๐ ครั้ง
“ชุดแทมหัทศวรรษย์” ทำพื้นฐานคือ
การเตะสิ่งของด้วยเท้า แต่ต้องฝึก
อย่างหนัก

การแสดงชุดฟ้อคร้วพรรษา

“ชุดขามวิเศษ” ซึ่งต้องทูนขามอยู่
บนศีรษะโดยไม่ตกบนศีรษะของขา
จะมีรอยของกันขามเพราะฝึกมา
นานมาก
“ชุดขี้จกрянผาดโฉม” จะต้อง
ฝึกขี้จกрянหมุนวนในวงจำกัด
นานเป็นชั่วโมง

นอกจากการฝึกอย่างหนัก
และครูฝึกต้องเข้มงวดแล้ว ครูฝึก

และผู้แสดงต้องรู้หลักหรือเทคนิค
บางอย่างของแต่ละชุดเช่น “ชุด
บันไดสวรรค์” ใช้หลักจุดศูนย์
กลาง โดยเฉพาะจุดศูนย์กลางที่รับ
น้ำหนักอยู่ที่คนจับเก้าอี้ตัวที่ ๒
ซึ่งต้องใช้แรงมากกว่าคนอื่น ๆ
“ชุดดาวกระจาย” (การหมุนจาน
โดยไม่ตกหรือแม้แต่ฝ่าไม่หก)
ใช้หลักความสมดุล (Balance) คือการ
หมุนจะหมุนให้ห่างจากศูนย์กลาง
อย่างสม่ำเสมอ เรื่องความสมดุลย์
นี้คล้ายตาชั่ง ทั้ง ๒ ข้างต้องเท่ากัน
จึงจะไม่เอนเอียงไปทางใดทางหนึ่ง
ผู้แสดงต้องหาจุดสมดุลให้ได้เช่น
การขี้จกрян ก็มีจุดสมดุลย์
อยู่ในตัวแล้ว เวลาไม่ขี้จกрян

อุปกรณ์การแสดง อุปกรณ์
ส่วนใหญ่เป็นเครื่องใช้ในชีวิต
ประจำวัน แต่อุปกรณ์บางอย่าง
ดัดแปลงเป็นพิเศษ เช่น รถจักรยาน
สองล้อที่มีผู้ขี่ได้ถึง ๑๔ คน ะไหล่
หรือชิ้นส่วนของรถจักรยานจะมี
ลักษณะพิเศษใน “ชุดจักรยาน
ร่ำแพน”

ดนตรีประกอบการแสดง
จะต้องเลือกดนตรีที่มีจังหวะลีลา
เข้ากับการแสดง เช่น “ชุดฟ้อคร้ว
พรรษา” ก็ใช้เพลงที่สนุกสนาน
รื่นเริง “ชุดสาวน้อยฮูลาฮูป” ก็ใช้
เพลงที่สดชื่นรื่นเริง และเป็นเพลง
เร็วเข้ากับจังหวะการแสดง

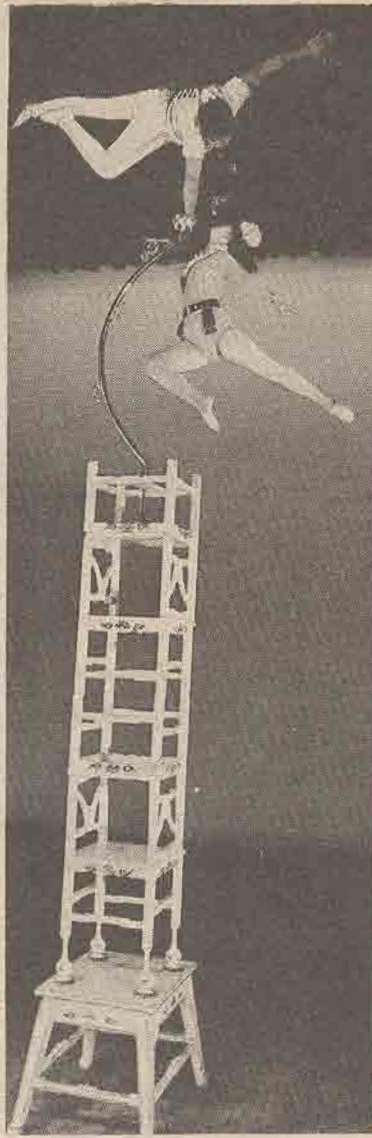
การแต่งกาย ขึ้นอยู่กับ
ลักษณะการแสดง เพื่อความคล่อง
ตัวในการเคลื่อนไหว จึงใส่เสื้อผ้า
บางเบาและกระชับรัด แต่มีบางชุดที่
แสดงถึงวัฒนธรรมของจีนอย่างเด่น
ชัดและสวยงามอย่างยิ่งเช่น “ชุด
มังกรทะยานฟ้า”

แม้ว่าธรรมเนียมนิยมของจีนจะนับถือผู้ฝึกสอนเป็นครู อาจารย์ แต่ก็ไม่มีพิธีไหว้ครูก่อนการแสดง ขณะแสดงหัวหน้าคณะจะทำหน้าที่เป็นผู้กำกับการแสดง มีอำนาจเด็ดขาดในการตัดสินใจ จัดลำดับการแสดงและแก้ปัญหาต่าง ๆ แต่ภายหลังจากแสดงก็มีการเคารพนับถือกันฉันพี่น้องมีความสนิทสนมกันเป็นอย่างดีทั้งคณะมีจำนวน ๓๕ คน ผู้แสดงประกอบด้วย นักกายกรรมชาย ๑๓ คน นักกายกรรมหญิง ๑๔ คน มีอายุสูงสุด ๔๔ ปี ต่ำสุด ๑๖ ปี มีเชื้อชาติจีนทั้งหมด ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีเพียง ๔ คน ที่นับถือศาสนาอิสลามตามบรรพบุรุษ (ชนชาติหุย มีบรรพบุรุษนับถือศาสนาอิสลาม)

คนจีนสนใจกายกรรมมาก ทั้งประเทศมีคณะกายกรรมกว่า ๑๐๐ คณะ แต่ละมณฑลมีคณะกรรมการแทบทั้งนั้น เช่น มณฑลเหอเป่ย์หนึ่ง มีถึง ๓ คณะ รวมทั้งคณะเล็งหยางด้วย แต่ถ้าจะแบ่งคณะกายกรรมในประเทศจีนแล้ว แบ่งเป็น ๓ ประเภทคือ

๑. คณะกายกรรมของรัฐ
๒. คณะกายกรรมของส่วนรวม
๓. คณะกายกรรมของกลุ่ม

คณะกายกรรมเล็งหยางเป็นของรัฐ ซึ่งรัฐให้การสนับสนุน และกายกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ แต่การเดินทางไปต่างประเทศมีจุดประสงค์หรือเงื่อนไขไม่เหมือนกันเช่นการเดินทางมาเมืองไทยตามคำเชิญของมหาวิทยาลัย

การแสดงชุดบันไดสวรรค์

ลัยสงขลานครินทร์ เป็นการแสดงเพื่อการกุศล ต้องจัดเสื้อผ้าและอุปกรณ์การแสดงเอง ถ้าทางนี้ให้ค่าตอบแทนไม่เพียงพอทางรัฐบาลจีนก็จะชดเชยให้ แต่การเดินทางไปเยอรมันตะวันตก ทางรัฐบาลเยอรมันตะวันตกจะออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ แต่ละรอบยังมีค่าตอบแทนถึงรอบละ ๓,๕๐๐ ดอลลาร์ แสดงถึง ๑๒๗ รอบ เมื่อหักค่าใช้จ่าย

แล้วแต่ละคนมีเงินเหลือไม่ต้องส่งมอบให้รัฐและไม่ต้องเสียภาษีด้วย แม้ว่ารายได้จะแตกต่างกัน แต่การแสดงของนักกายกรรมทุกคนก็แสดงอย่างเต็มที่เหมือนกัน โดยเฉพาะรู้สึกว่าได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากประชาชนชาวไทย

คุณเจี๋ย ชื่อ ฮู่ยี้ ได้ตอบคำถามสุดท้ายที่ว่า มีความประทับใจหรือจะฝากข้อคิดอะไรถึงคนไทยบ้างว่า “การมาเมืองไทยครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๒ เมื่อปีที่แล้วก็มาครั้งหนึ่งแล้ว รู้สึกว่ามีความสนิทสนมกับประชาชนชาวไทยมาก เพราะว่าเราเป็นชาวเอเชียด้วยกัน แม้ว่าจะเคยไปยุโรปหรือประเทศอื่นมาแล้วแต่รู้สึกว่ายังมีอะไรค้นขางอยู่ไม่มีความสนิทชิดเชื้อเหมือนกับคนไทย เพราะว่าเมืองไทยกับเมืองจีนมีการติดต่อสัมพันธ์กันมาช้านาน เมื่อก่อนนี้ไปชมศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้ก็เห็นของบางสิ่งบางอย่างที่แสดงให้เห็นว่าไทยกับจีนมีการไปมาหาสู่กันเป็นเวลาช้านานมาแล้ว การมาครั้งนี้จึงรู้สึกสนิทใจสบายใจว่าการไปเยือนประเทศทางยุโรปมาก”

สำหรับผมนอกจากประทับใจในการแสดงแล้ว ยังซาบซึ้งในอิทธิพลไมตรีอันดียิ่งของคุณเจี๋ย ชื่อ ฮู่ยี้ และคณะผู้จีน ที่พูดคุยอย่างเต็มใจทั้ง ๆ ที่เหน็ดเหนื่อยจากภารกิจมาทั้งวัน ผมจบคำถามสุดท้ายลงเมื่อเวลา ๒๔.๐๐ น.พอดีผมจึงขอขอบคุณท่านทั้งสองและคณะกายกรรมเล็งหยางทุกท่านอีกครั้งหนึ่งไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย □